

РІШЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВАХ *

Кабінет Міністрів України постановою «Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб» делегував своє право керівникам державних органів, у тому числі й міністру оборони України, визначати розміри посадових окладів, тому наказ міністра оборони України «Про затвердження схем розмірів посадових окладів військовослужбовців військових навчальних закладів (військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів України) і наукових установ Збройних Сил України»¹, яким затверджено схеми посадових окладів за основними типовими посадами керівного та наукового складу офіцерів військових навчальних закладів та наукових установ Збройних Сил України, є підставою для перерахунку пенсії відповідно до ч. 3 ст. 63 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин), оскільки змінює розмір однієї зі складових грошового забезпечення зазначених осіб

ПОСТАНОВА²

Іменем України

22 жовтня 2013 р. колегія суддів Судової палати в адміністративних справах, розглянувши в порядку письмового провадження справу за позовом Особи 1 до Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області (далі — управління ПФУ, ПФУ відповідно) про перерахунок пенсії, **в с т а н о в и л а:**

У червні 2009 р. Особа 1 звернулась до суду з позовом, у якому просила визнати незаконними дії управління ПФУ щодо відмови перерахувати їй пенсію у зв'язку з підвищенням грошового забезпечення відповідної категорії військовослужбовців, зобов'язати управління ПФУ здійснити такий перерахунок пенсії з 1 вересня 2008 р.

Обґрунтовуючи позовні вимоги, позивач посилався на положення Закону від 9 квітня 1992 р. № 2262-ХІІ «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (у редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин; далі — Закон № 2262-ХІІ) та наказу міністра оборони України від 28 липня 2008 р. № 377 «Про затвердження схем розмірів посадових окладів військовослужбовців військових навчальних закладів (військових навчальних

підрозділів вищих навчальних закладів України) і наукових установ Збройних Сил України» (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 серпня 2008 р. за № 761/15452; далі — наказ № 377), яким відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2007 р. № 1294 «Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб» (далі — постанова № 1294) збільшено розмір посадових окладів військовослужбовців військових навчальних закладів.

Із матеріалів справи вбачається, що Особа 1 проходила військову службу на посаді викладача кафедри марксистсько-ленінської філософії Донецького вищого військово-політичного училища інженерних військ та військ зв'язку ім. генерала О.О. Єпішева і їй призначено пенсію за вислугу років на підставі Закону № 2262-ХІІ.

Калінінський районний суд м. Донецька постановою від 9 листопада 2009 р., залишеною без змін ухвалами Апеляційного суду Донецької області від 29 червня 2010 р. та Вищого адміністративного суду України від 30 травня 2013 р., позов задовольнив частково з огляду на те, що управління ПФУ мало перерахувати пенсію позивачу з 1 вересня 2008 р. у зв'язку зі зміною розміру грошового забезпечення.

* Публікується повний текст судового рішення з незначними редакційними правками.

¹ Наказ утратив чинність, але був чинним на час виникнення спірних правовідносин.

² Постанова Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України від 22 жовтня 2013 р. у справі № 21-307а13.

Не погоджуючись із ухвалою суду касаційної інстанції, управління ПФУ звернулось із заявою про її перегляд Верховним Судом України з підстави неоднакового застосування Вищим адміністративним судом України одних і тих самих норм права у подібних правовідносинах, а саме: ч. 3 ст. 63 Закону № 2262-ХІІ, постанови № 1294 та наказу № 377 у подібних правовідносинах. На обґрунтування заяви додано копії постанови Вищого адміністративного суду України від 1 листопада 2012 р. (К/9991/56527/12) та ухвали цього ж суду від 22 лютого 2012 р. (К/9991/73013/11), які, на думку заявника, підтверджують неоднакове застосування судом касаційної інстанції одних і тих самих норм права в подібних правовідносинах.

Перевіривши наведені заявником доводи, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України вважає, що заява управління ПФУ не підлягає задоволенню з таких підстав.

У рішеннях Вищого адміністративного суду України, доданих на підтвердження неоднакового застосування норм матеріального права, суд касаційної інстанції зазначив, що обов'язковою умовою для проведення перерахунку пенсій, призначених на підставі Закону № 2262-ХІІ, є зміна Кабінетом Міністрів України розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення для відповідних категорій військовослужбовців, а наказ № 377 не може бути підставою для перерахунку раніше призначених пенсій, оскільки не є нормативним актом, обов'язковим для виконання ПФУ.

В ухвалі Вищого адміністративного суду України від 30 травня 2013 р. у справі, про перегляд якої подано заяву, цей суд, погодившись із рішеннями судів попередніх інстанцій про часткове задоволення позову, зазначив, що оскільки Кабінет Міністрів України постановою № 1294 делегував право визначати розміри посадових окладів, у тому числі й міністру оборони України, то наказ № 377, виданий на виконання зазначеної постанови, про встановлення посадових окладів військовослужбовцям військових навчальних закладів є підставою для перерахунку пенсій відповідній категорії військовослужбовців відповідно до Закону № 2262-ХІІ.

Аналіз наведених рішень суду касаційної інстанції дає підстави для висновку про неоднакове застосування цим судом ч. 3 ст. 63 Закону № 2262-ХІІ, постанови № 1294 та наказу № 377 під час вирішення спорів щодо наявності підстав для перерахунку розміру призначеної за цим Законом пенсії у зв'язку з прийняттям наказу № 377.

Вирішуючи питання про усунення розбіжностей у застосуванні судом касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права у подібних правовідносинах, Верховний Суд України виходить із такого.

Відповідно до ч. 3 ст. 63 Закону № 2262-ХІІ усі призначені за цим Законом пенсії підлягають перерахунку у зв'язку зі зміною розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, або у зв'язку з уведенням для зазначених категорій осіб нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій у розмірах, установлених законодавством. Перерахунок пенсій здійснюється на момент виникнення права на перерахунок пенсій і провадиться у строки, встановлені ч. 2 ст. 51 цього Закону.

Як убачається з наведеної норми права, підставою для проведення перерахунку пенсії є фактична зміна хоча б одного з видів грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, проведена на підставі рішення суб'єкта владних повноважень, наділеного правом установлювати чи змінювати види грошового забезпечення військовослужбовців.

Згідно з п. 1 Порядку проведення перерахунку пенсій, призначених відповідно до Закону «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 лютого 2008 р. № 45, та з урахуванням унесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17 липня 1992 р. № 393 перерахунок раніше призначених відповідно до Закону № 2262-ХІІ пенсій проводиться в разі прийняття рішення Кабінетом Міністрів України про зміну розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення для відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, або у зв'язку з уведенням для них нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій у розмірах, установлених законодавством.

Пунктом 5 постанови № 1294 передбачено, що керівникам державних органів у межах асигнувань, що виділяються на їх утримання, надано право установлювати посадові оклади військовослужбовцям (крім військовослужбовців строкової військової служби), особам рядового і начальницького складу, посади яких не передбачені цією постановою, у відповідних випадках.

Ураховуючи наведене, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України дійшла такого правового висновку: Кабінет Міністрів України постановою № 1294 делегував своє право керівникам державних органів, у тому числі й міністру оборони України, визначати розміри посадових окладів, тому наказ № 377, яким затверджено схеми посадових окладів за основними типовими посадами керівного та наукового складу офіцерів військових навчальних закладів та наукових установ Збройних Сил України, є підставою для перерахунку пенсії відповідно до ч. 3 ст. 63 Закону № 2262-ХІІ, оскільки змінює розмір однієї зі складових грошового забезпечення зазначених осіб.

З огляду на викладене висновок суду касаційної інстанції у справі, що розглядається, про під-

ставність вимог Особи 1 щодо перерахунку йому пенсії ґрунтується на правильному застосуванні норм матеріального права та відповідає правовій позиції Верховного Суду України, неодноразово висловленій у справах цієї категорії, зокрема в постановках від 24 квітня 2012 р. (№ 21-84a12) та 15, 16 січня 2013 р. (№ 21-201a13, 21-416a12 відповідно), а тому в задоволенні заяви управління ПФУ слід відмовити.

Керуючись статтями 241, 242, 244 КАС, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України **п о с т а н о в и л а:**

У задоволенні заяви управління ПФУ відмовити.

Постанова є остаточною і оскарженню не підлягає, крім випадку, встановленого п. 2 ч. 1 ст. 237 КАС.